

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль витрат на виробництво і аналіз собівартості
випущеної продукції на прикладі ТОВ «Так-Агро»»
(назва теми)

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету
Ковальова Діана Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

К. е. н., доц.
(науковий ступінь, вчене звання)
Шаровська Тамара Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що на сучасному етапі розвитку ринкової економіки в Україні провідну роль у діяльності суб'єктів господарювання грає стан виробництва підприємства, а саме обсяг понесених витрат, розмір собівартості продукції, що визначають, у кінцевому висновку, прибуток функціонування підприємства та рентабельність продукції. Саме тому перед підприємствами все гостріше постає задача зі зниження собівартості продукції, тобто зменшення обсягу витрат, збереження своєї позиції на ринку та отримання високого прибутку. В цьому і полягає актуальність дослідження теми витрат та собівартості продукції, адже саме оптимальне ведення бухгалтерського обліку дає змогу підприємствам ефективно функціонувати, а саме здійснювати аналіз витрат і собівартості продукції та забезпечувати стрімке збільшення прибутку від здійснюваної діяльності.

Мета дослідження даної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних і практичних засад обліку витрат виробництва, контроль і аналіз собівартості продукції в управлінні діяльністю підприємств сільськогосподарської галузі.

Завдання дослідження:

- описати економічну суть таких понять, як «витрати» та «собівартість» продукції, а також нормативно-правове забезпечення;
- дослідити загальні принципи побудови витрат виробництва і методи формування собівартості випущеної продукції;
- проаналізувати систему бухгалтерського обліку витрат виробництва на підприємстві ТОВ «ТАК-Агро»;
- запропонувати альтернативні рішення щодо поліпшення стану обліку витрат та формування собівартості продукції АПК;
- обґрунтувати доцільність введення запропонованих альтернатив на об'єкті дослідження.

Об'єктом дослідження послуговував сам процес бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з витратами етапів виробництва, та контроль і аналіз витрат на виробництво і собівартості виробленої продукції на підприємстві.

Предмет дослідження - теоретичні та організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку витрат виробництва, контролю та аналізу собівартості продукції на підприємстві.

Методи дослідження: системний підхід, метою якого є визначення місця бухгалтерського обліку в системі управління діяльністю підприємства; діалектичний метод – використаний для визначення сутності витрат і собівартості продукції; метод коефіцієнтів; порівняльний аналіз; методика комплексного аналізу фінансового стану підприємства.

Інформаційною базою дослідження є джерела на основі праць зарубіжних та вітчизняних вчених, матеріалів науково-практичних конференцій, періодичних видань, актів Верховної Ради України, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, даних облікових реєстрів, кошторису витрат, статистичної та фінансової звітності ТОВ «Так-Агро», Інтернет-ресурсів. Окрім того, для аналізу собівартості притягуються дані оперативного, бухгалтерського і статистичного обліків, матеріали разових обстежень, перевірок, спостережень.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань) та 44-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 164 сторінок. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретико-методичні аспекти обліку витрат на виробництво і аналізу собівартості випущеної продукції**» розглянуто витрати як об'єкт обліку та економічне поняття «собівартості» випущеної продукції. Витрати — це сукупність усіх використаних ресурсів у ході, які були понесені підприємством у ході виробництва продукції. Вони представляють собою вартість виробництва продукції для підприємства. Ці витрати містять у собі спожиті засоби виробництва та заробітну плату і набувають форми собівартості продукції.

Варто зауважити, що під поняттям «собівартість» маються на увазі витрати ресурсів, які використовуються у ході виробництва продукції, тобто це виражені саме у грошовій формі сукупні витрати на виробництво і випуск продукції (робіт, послуг). Також варто зазначити те, що чим ефективніше працює підприємство, тим нижча його собівартість продукції (робіт, послуг).

За звичайних умов виробництва виділяють три методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг): нормативний, позамовний та по передільний. Варто зауважити, що на деяких підприємствах використовують не один, а декілька методів обліку. Через це організації можуть ефективно переймати переваги окремих методів, аби прийняти найоптимальніше управлінське рішення.

У другому розділі «**Практичне застосування обліку у сфері формування витрат та собівартості продукції на підприємстві ТОВ «ТАК-Агро»**» проаналізовано економічний стан показників економічної ефективності підприємства в цілому та у частині витрат на виробництво зокрема. Щодо ТОВ «Так-Агро» можна сказати, що оцінка основних показників фінансової діяльності підприємства говорить про його неефективну роботу, адже не відбувається отримання запланованого результату, а саме отримання оптимального прибутку,

високої рентабельності продукції та продажу, збільшення розміру власного капіталу.

На підприємстві використовується автоматизована програма бухгалтерського обліку «1С: Бухгалтерія сільськогосподарського підприємства». На даному підприємстві встановлено досить широкий склад первинних документів, за якими обліковуються всі операції, пов'язані з витратами. Документальний облік на підприємстві ТОВ «Так-Агро» займає важливу роль, адже саме ця частина забезпечує підтвердження функціонування господарського суб'єкта згідно до чинного законодавства.

Для того, аби забезпечити контроль за обліком витрат, на підприємстві ТОВ «Так-Агро» складається зведений документ «Аналіз затрат організації», де відображені всі витрати за даний період, пов'язані напряму з виробництвом (витрати на ПММ, прямі виробничі витрати на придбання послуг, внески на соціальні заходи та ін.) та загальновиробничі витрати. З метою відображення сукупних даних по завершенню певного періоду для контролю за обсягами понесених витрат та продукції власного виробництва на підприємстві складається документ «Аналіз випуску продукції», де відображаються всі звіти про виробництва за заданий період, обсяг виробництва кожного виду продукції та вартість як за одиницю, так і загальну, а також склад, де міститься даний вид урожаю.

Основною метою обліку витрат на виробництво продукції рослинництва сільськогосподарського підприємства є своєчасне, повне, вірогідне відображення фактичного розміру і складу витрат та контроль за використанням всіх видів виробничих ресурсів, а також обсягу виробленої продукції, як в натуральних, так і грошових вимірниках. Витрати на виробництво продукції рослинництва у плануванні та обліку групуються за статтями, які ТОВ «Так-Агро» визначило самостійно і затвердило наказом про облікову політику.

У третьому розділі **«Контроль та аналіз витрат на виробництво і собівартості випущеної продукції на підприємстві»** запропоновано рекомендації щодо внутрішнього контролю витрат та формування собівартості продукції підприємства. На досліджуваному підприємстві ТОВ «Так-Агро» контроль діяльності суб'єкта господарювання забезпечується за допомогою внутрішнього контролю. Метою внутрішнього контролю в частині витрат на виробництво та собівартості виробленої продукції є об'єктивна перевірка відділів даного підприємства, упевнення у сумлінності праці робітників, виявлення нестач чи лишків, крадіжок всередині організації та інших порушень.

Важливим моментом у процесі внутрішнього контролю є нормативний контроль обґрунтованості визначення обсягів фактичних витрат відповідно до діючих цін на ринку і договірних, обсягів транспортно-заготівельних витрат та додаткових (комісійні, консультації, послуги сторонніх організацій та ін.); законне включення та віднесення витрат на тару; виявити можливість зворотних

відходів сировини, матеріалів, та виключити їх внесення до собівартості продукції і подальше їх використання згідно обліку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

- 1.** Витрати — це сукупність усіх використаних ресурсів у ході, які були понесені підприємством у ході виробництва продукції. Вони представляють собою вартість виробництва продукції для підприємства. Ці витрати містять у собі спожиті засоби виробництва та заробітну плату і набувають форми собівартості продукції.
- 2.** Оцінка основних показників фінансової діяльності підприємства говорить про його неефективну роботу, адже не відбувається отримання запланованого результату, а саме отримання оптимального прибутку, високої рентабельності продукції та продажу, збільшення розміру власного капіталу. Проте собівартість продукції має тенденцію до зниження, що є наслідком зменшення майже всіх статей витрат, але разом з цим відбувається зменшення обсягів виробництва, продажу, що позбавляє товариство від можливості отримання прибутку.
- 3.** На досліджуваному підприємстві ТОВ «Так-Агро» контроль діяльності суб'єкта господарювання забезпечується за допомогою внутрішнього контролю. Метою внутрішнього контролю в частині витрат на виробництво та собівартості виробленої продукції є об'єктивна перевірка відділів даного підприємства, упевнення у сумлінності праці робітників, виявлення нестач чи лишків, крадіжок всередині організації та інших порушень.
- 4.** Дане підприємство повинно постійно удосконалювати облік витрат рослинництва, а також використовувати всі наявні технологічні умови у процесі обліку. Для того, аби забезпечити стійкий фінансовий стан та високу конкурентоспроможність, управлінці ТОВ «Так-Агро» повинні проводити періодичний аналіз господарської діяльності, особливо у частині обліку витрат, адже саме цей елемент облікового процесу формує собівартість виготовленої продукції. Для цього важливим є максимальне використання можливостей автоматизованої системи бухгалтерського обліку програми «1С: Бухгалтерія сільськогосподарського підприємства».

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Ковальова Діана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Облік і контроль витрат на виробництво і аналіз собівартості випущеної

продукції на прикладі ТОВ «Так-Агро»»

(назва випускної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються законодавче регулювання, концептуальні основи та особливості ведення обліку, аналізу та контролю витрат та собівартості продукції на ТОВ «Так-Агро».

Запропоновано напрями поліпшення системи обліку у сфері виробничих витрат та формування собівартості виготовленої продукції в частині удосконалення порядку обліку розподілу загальних витрат на продукцію, а також організаційних питань системи внутрішнього контролю.

Ключові слова: витрати, виробництво, собівартість, облік, підприємство.

ABSTRACT

on the research work by

Kovalova Diana Sergeevna

(прізвище, ім'я, по батькові на англійській мові)

«Accounting and control of expenses for production and analysis of the cost price of released products on an example of LTD "Tak-Agro"»

(назва випускної роботи на англійській мові)

Odessa national economic university

Odessa, 2019

The research work has three sections.

The paper deals with legislative regulation, conceptual foundations and peculiarities of accounting, analysis and control of expenses and cost of production at LTD «Tak-Agro».

The directions of improvement of the accounting system in the sphere of production costs and formation of the cost price of the manufactured products proposed in the part of improvement of the accounting procedure for the distribution of total expenses for products, as well as organizational issues of the internal control system.

Keywords: costs, production, cost price, accounting, enterprise.